

Philips reflex action - en potent penis

På konstskolor får man ofta uppmaningen att vända upp och ner på sin målning. På så sätt förväntas man se på sitt alster med nya ögon. Finns det balans, hur ser modellen ut från detta nya perspektiv, vad döljer sig i former och linjer?

När min man för en tid sedan köpte en ny rakapparat fick jag mig en tankeställare. Sedd ur en ny vinkel ser rakapparaten, av märket Philips, så till den milda grad ut som en snopp att jag undrar vad Philips produktdesigner tänkt på. Likheter kan rimligtvis inte bara vara en tillfällighet eller?

Jag minns rakapparater som klassiskt fyrkantiga och "maskulina", en rektangel med en mjuk radie på varsin sida. Philips Reflex action, är så organiskt formad att den är svår att beskriva med ett geometriskt formspråk. Metaforer från djurriket, naturen eller den mänskliga kroppen ligger närmare till hands. Samma fenomen kan vi se på en rad områden, högtalarens hål ser ut som en örnsnäcka, elvispen som en gräddig våg, telefonen eller minidatorn som puppformade utväxter på skrivbordet.

Philipsapparaten representerar enligt tillverkaren, det yttersta av rakteknologi. Den har 3-dimensionellt rörliga skärhuvuden (!) och en liten spänningsmätare där man kan se hur laddad den är. Färgsättningen går från rödororange på de billigare och ungdomligare modellerna till djupt rödlila på de mer exklusiva. Ju dyrare modellen är desto mer avancerad spänningsmätare. De mer penningstarka köparna ska inte behöva stå där med apparat utan kraft just när de ska till - att raka.

Den senaste modellen, Philips Cool skin, har tom inbyggd glidmedel av märket Nivea. "En helt ny upplevelse!" garanterar tillverkaren. Till den medföljer ett stadigt pungformat laddningställ.

Föremål, liksom konstverk eller arkitektur, kan ses som ett visuellt språk som kan läsas som en text. De utgör en spegel för hur vi uppfattar dem. Tingens semiotik är tydlig i vissa fall och gåtfull i andra.

Rakapparaten, denna manlighetens främsta och intimaste symbol, är lika främmande för en kvinna som en binda för en man, och stundtals lika frekvent exponerad i reklamen. Behöver dess identitet ytterligare markeras med en fallosform? Känns den då extra kraftfull och potent? Full av rakkraft och samtidigt märkligt hemvan i handen...

Elektrolux designchef menade att man låter sig inspireras av flygplan när man designer dammsugare eftersom det är män som köper dem. Kanske gäller samma sak, fast omvänt, för rakapparater? Är det i själva verket kvinnor som ska lockas av den snoppformade tingesten?

Ett maskulint formspråk lånar som regel sitt uttryck från traditionellt manliga områden som bilar, flygplan och verktyg. En värld dominerad av teknisk prestanda och handlingskraft. Kvinnliga former är ofta mjukare, rundare med motiv från djur och natur.

När genuint manliga produkter börjar använda organiska former betyder det kanske att manlighetens väsen håller på att förändras? En mjukare, "mänskligare", maskulinitet som hämtar förebilder från natur och inte teknik.

Jag bläddrar vidare i Philipskatalogen och kommer till Ladyshaven. De ser naturligtvis helt annorlunda ut. Visst kan man göra organiska rakapparater men att göra dam och herrmodellerna lika går förstås inte. Hur skulle det se ut om damerna rakade bikinilinjerna med en kuk! Nej, här är Philips vän av ordning, så roligt ska vi inte ha det. I allafall inte tjejerna.

Sara Ilstedt Hjelm